

BULETIN INFORMATIV

01.09.2009

Nr. 86

Astăzi 01.09. a.c. jandarmii sărbătoresc împlinirea a 116 ani de la înființarea în 1893 a Jandarmeriei Rurale. Alături de jandarmii nemțeni la această activitate au fost invitați și trei reprezentanți ai celor care au luptat în cel de-al doilea război mondial și care și-au început activitatea în rândurile Jandarmeriei Române ca șefi de post sau ajutor de șef de post jandarmi.

Aceștia au primit mesajele din partea Inspectorului General al Jandarmeriei Române, d-ul General dr. Silion Costică și a Președintelui Asociației Veteranilor de Război Jandarmi, d-l General dr. Penciu Dumitru, iar cu acest prilej veteranii au împărtășit colegilor mai tineri din amintirile acelor vremuri.

Ofițer informare și relații publice
Cpt.

Resmeriță Cătălin

Informații suplimentare:

La 1 septembrie 1893, a intrat în vigoare “Legea pentru organizarea Gendarmeriei Rurale”, promulgată prin Decret Regal de către Carol I, lege care prevedea instituirea unui Corp de pază și ordine cu caracter militarizat în toate localitățile rurale din țară, deoarece structurile anterioare nu făceau față situației complexe de pe teren și nu corespundeau unui stat modern european. Este demn de remarcat faptul că această lege a pus accentul pe atribuțiile Jandarmeriei Rurale de a „veghea în localitățile rurale la siguranța publică, la menținerea ordinii și executarea legilor”, stipulându-se, totodată, garantarea unei circulații normale și civilizate pe principalele căi de comunicație ale țării.

În toate comunele se înființau plutoane, companii, secții și pichete de jandarmie, aflate în subordinea directă a primarilor. Din punct de vedere al misiunilor de poliție judiciară, jandarmii se subordonau judecătorilor de instrucție și procurorilor.

Nu mult timp după aplicarea legii din 1893, în fostul județ Neamț s-a organizat Compania de jandarmi Neamț, (comandant Cpt. Lucașevici Pompei), o Secție de jandarmi pe lângă Subprefectura județului Neamț și câte una în marea majoritate a comunelor rurale. Efectivul era de 35 de gendarmi, din care 21 gendarmi călare (3 sergenți majori, plutonieri, 7 sergenți șefi de stațiuni, 21 gendarmi) și 4 gendarmi pedestri (1 sergent și 3 gendarmi).

Modificările aduse în 1908 acestei legi conturau mai precis organizarea jandarmeriei în cadrul județelor. Prin articolul 10 al legii modificate se stabilea că o companie cuprinde pe toți jandarmii dintr-un județ, iar secția organiza activitatea celor care-și exercitau autoritatea într-o plasă.

Noua lege prevedea organizarea Companiei de jandarmi rurali Neamț cu următoarele 6 secții și 29 de posturi, după cum urmează: *Broșteni* cu posturile Crucea, Broșteni, Borca, Galu; *Ceahlău* cu posturile: Bilbor, Borsec, Tulgheș, Hangu; *Băltătești* cu posturile Pipirig Târgu-Neamț, Filioara, Petricani, Băltătești, Bodești, Precista; *Piatra*, cu posturile: Bicazu Ardelean, Bicaz, Tarcău, Vaduri, Roznov, *Războieni* cu posturile: Mărgineni, Dochia, Șerbești, Dragomirești, Dobreni; *Bistrița* cu posturile: Costișa, Podoleni, Căndești și Borlești.

La nivelul județului Neamț, *Geandarmeria rurală* (jandarmeria, n. n.) era formată dintr-o *companie comandată de dl. căpitan Sandu Kiriak*, așa cum rezultă din *Expunerea situațiunei județului Neamț pe anul 1912*. Efectivul acesteia era format, în afară de comandant, de un *jandarm sergent major secretar*, un *jandarm sergent furier la cancelarie*, un *caporal magazionere*, 8 *jandarmi sergenți majori șefi de secții*, 49 *jandarmi sergenți șefi de posturi*,

54 jandarmi caporali și 8 brigadieri. În total efectivul avea 122 persoane, fiind împărțit în 8 secțiuni cuprinzând fiecare câte un jandarm sergent major șef de secție și un jandarm brigadier, plus posturile amintite.

Așa cum rezultă din documentele de arhivă *Compania de jandarmi Neamț* era compusă în mai 1928, din 9 secții și 56 posturi după numărul comunelor rurale ale acestui județ, afară de cele 4 comune nou înființate prin reforma administrativă (din anul 1925) și anume: Ceahlău, Ioan Brăteanu (Hlăpești, azi com. Dragomirești), Negrești (azi com. Dobreni). Slobozia (azi orașul Roznov), unde nu avem posturi, din cauză că nu sunt prevăzute în buget, cu toate că localitățile pun la dispoziție localuri, menționându-se și faptul că *cele trei posturi speciale: Grași, Stânișoara și Durău au fost desființate.*

Deși, în următorii ani posturile de jandarmi din județul Neamț au crescut numeric, totuși, până în 1938, nu se organizase în fiecare comună câte un post de jandarmi. Legea din iunie 1939 prevedea că, raza de activitate a unui post de jandarmi este constituită din teritoriul mai multor comune și numai în cazurile în care densitatea populației, importanța comunei sau interesele ordinii și siguranței publice ar cere, atunci aceasta se putea reduce la o singură unitate administrativă.

Și în fostul județ Roman nu mult timp după aplicarea legii din 1893, s-a organizat Compania de Jandarmi Roman, (comandant Cpt. Ronea Teodor), o secție de jandarmi pe lângă Subprefectura Județului Roman și câte una în marea majoritatea comunelor rurale. Efectivul era de 31 de gendarmi, din care 27 gendarmi călare (3 sergenți majori, plutonieri, 6 sergenți șefi de stațiuni, 18 gendarmi) și 4 gendarmi pedestri (1 sergent și 3 gendarmi).

Noua lege prevedea în cadrul Legiunii de Jandarmi Rurali Roman, patru secții: în comunele Hălăucești (județul Iași), Bâra, Porcești (Moldoveni) și Dămieniști (județul Bacău) și 28 de posturi de jandarmi în celelalte comune ale județului: Mircești, (județul Iași), Elisabeta Doamna (Horia), Secuieni, Galbeni (în com. Filipești, județul Bacău), Băcești (azi în județul Vaslui), Stănița, Valea Ursului, Cordon, Săbăoani, Boghicea, Bozienii de Sus, Dulcești, Bozieni, Văleni, Tupilați, Oniceni, Trifești, Strunga, (județul Iași) Poenari, Roșiori (județul Bacău) Mogoșești (județul Iași.) etc.

Care era activitatea jandarmeriei în comunele rurale? Documentele de arhivă consemnează printre altele „*supravegherea ordinii și siguranței publice a statului, paza de zi și de noapte, urmărirea și prinderea făcătorilor de rele, executarea legilor, controlul străinilor și a stabilimentelor publice, controlul elementelor armatei aflate la vatră, controlul celorlalte autorități administrative, lucrări de rechiziție etc.*

Astfel legiuitorii au atribuit jandarmeriei sarcini de poliție administrativ - preventivă și de natură judiciară. Acestea îi reveneau obligațiile să efectueze cercetări și anchete, să urmărească și, după caz, să aresteze pe cei ce încălcau legile, să-și aducă sprijinul pentru aplicarea legilor, la încasarea impozitelor, executarea hotărârilor judecătorești, ducerea la îndeplinire a ordinilor de rechiziții și concentrare. Revenindu-le sarcini de acest fel organele jandarmeriei rurale, a căror activitate s-a desfășurat în cuprinsul întregii țări au creat următoarele categorii de acte: procese-verbale de anchetă, percheziții domiciliare, aplicarea amenzilor, rapoarte privind activitatea desfășurată, dări de seamă, planuri și schițe privind localitățile și zonele în care aveau sarcini de dus la îndeplinire, planuri de urmărire și activitate, note informative, acte de cheltuieli, situații statistice privind muncitorii din întreprinderi, străinii, membrii organizațiilor care-și desfășurau activitatea în circumscripția teritorială respectivă, efective, buletine de evenimente.

Al doilea război mondial aduce schimbări profunde în viața jandarmilor, instituția fiind aproape desființată, posturile de jandarmi trecând în subordinea noilor structuri de ordine și siguranță publică adaptate după modelul sovietic.

În conformitate cu prevederile „*Concepției de acțiune pentru asigurarea ordinii publice și creșterea gradului de siguranță a cetățeanului*” în anul 2003 se reîncearcă adoptarea unor modele structurale cu atribuții și zone de competență asemănătoare vechilor structuri de la începuturile Jandarmeriei – secții și posturi, astfel în perioada 01.07.2003 - 14.03.2005 pe raza Județului Neamț au funcționat cu rezultate bune 4 secții (Piatra Neamț, Roman, Bicz și Târgu Neamț) și 3 posturi de jandarmi de ordine publică (Roznov, Pipirig, Ceahlău).

Secția de jandarmi era constituită la nivelul municipiilor (orașelor), iar în unele cazuri și la nivelul comunelor, având în componență personal format din ofițeri, subofițeri, jandarmi angajați pe bază de contract (j.a.c.), militari în termen, fiind comandată de un ofițer – șef secție – destinată executării misiunilor de menținere a ordinii publice, în mediul urban sau rural. Aceasta putea avea în subordine un număr variabil de posturi. (Secția de Jandarmi Piatra Neamț subordona Postul de Jandarmi Roznov, Secția de Jandarmi Târgu Neamț subordona Postul de Jandarmi Pipirig, iar Secția de Jandarmi Bicz subordona Postul de Jandarmi Ceahlău).

Postul de jandarmi reprezenta o subunitate formată din maxim zece jandarmi, (subofițeri, jandarmi angajați pe bază de contract (j.a.c.), militari în termen), ce acționa în mediul urban sau rural, comandat de un subofițer – șef de post – și destinat misiunilor de menținere a ordinii publice în zona de competență.

Intrarea în vigoare a Legii 550/2004, duce la schimbarea denumirii unității, Comandamentul de jandarmi, devenind Inspectorat de jandarmi, având loc o nouă reorganizare a unității, desființându-se secțiile și posturile de jandarmi de ordine publică, activitatea pe această linie fiind continuată doar de posturile de jandarmi montane de ordine publică Bicz și Durău.

„Administrație pentru toți, siguranță pentru fiecare”